

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Ένα ιστολόγιο για τον ρατσισμό»

Συγγραφή: ΕΥΑ ΖΑΡΚΟΓΙΑΝΝΗ

Εφαρμογή: ΛΟΥΚΙΑ ΟΡΦΑΝΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ένα ιστολόγιο για τον ρατσισμό.

Εφαρμογή σεναρίου

Λουκία Ορφανού

Δημιουργία σεναρίου

Εύα Ζαρκογιάννη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

7^ο Γυμνάσιο Ρόδου

Χρονολογία

Από 13-01-2015 έως 10-02-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, 3η Ενότητα: Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

12 ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο τάξης

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την εφαρμογή του σεναρίου είναι απαραίτητη τόσο η ύπαρξη εργαστηρίου πληροφορικής όσο και ο επαρκής εξοπλισμός της τάξης (διαδραστικός πίνακας ή υπολογιστής με βιντεοπροβολέα). Βασική προϋπόθεση είναι η εξοικείωση τόσο του εκπαιδευτικού όσο και των μαθητών με την αξιοποίηση ψηφιακού υλικού του διαδικτύου, β. με την αξιοποίηση εφαρμογών στο πλαίσιο του Web 2.0 (ιστολόγια), γ. με τη διδασκαλία σε ομάδες.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Εύα Ζαρκογιάννη, Ένα ιστολόγιο για τον ρατσισμό, Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, 2012.

Το σενάριο αντλεί

--

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με τη δημιουργό του σεναρίου, «οι μαθητές και οι μαθήτριες δημιουργούν ένα ιστολόγιο για τον ρατσισμό. Για να πραγματοποιήσουν τον στόχο τους ξεκινούν αποδομώντας ένα υπάρχον μαθητικό ιστολόγιο, εντοπίζοντας τα γενικά και τα επιμέρους χαρακτηριστικά του ως προς τη μορφή, τη δομή και το περιεχόμενό του. «Κατασκευάζουν» το δικό τους ιστολόγιο επιλέγοντας το περιβάλλον του από τα υπάρχοντα πρότυπα (π.χ blogger, wordpress κ.ά.). Το σενάριο, όμως, επικεντρώνεται

στη δημιουργία αναρτήσεων, συστατικού στοιχείου των ιστολογίων. Η ανάρτηση σε ιστολόγιο αντιμετωπίζεται ως ένα νέο, υβριδικού τύπου, κειμενικό είδος άμεσα σχετιζόμενο με τον ψηφιακό γραπτό λόγο. Οι μαθητές αποδομούν υπάρχουσες αναρτήσεις, προβληματίζονται πάνω στα χαρακτηριστικά τους και καλούνται να δημιουργήσουν τις δικές τους, αφού εμβαθύνουν στο ζήτημα του ρατσισμού. Καταθέτουν έτσι τις αντιλήψεις τους, τις στάσεις και τις αξίες τους σχετικά με το μείζον αυτό θέμα αξιοποιώντας τα ιστολόγια, ένα σημαντικό εργαλείο κοινωνικής δικτύωσης με ευρεία διάδοση σήμερα. Το ιστολόγιο που θα δημιουργήσουν οι μαθητές παραμένει ανοιχτό προς σχολιασμό των αναρτήσεων από τους ίδιους, τους συμμαθητές τους, την εκπαιδευτική κοινότητα, αλλά και την ευρύτερη κοινωνία».

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τη δημιουργό του σεναρίου, «θεμελιακή έννοια στο πλαίσιο του Web 2.0 είναι ο ενεργητικός ρόλος του «ακροατηρίου» και η συνεργατική παραγωγή υλικού, στοιχεία τα οποία πηγάζουν από την κονστрукτιβιστική προσέγγιση της μάθησης, η οποία αντιμετωπίζει τους μαθητές ως ενεργητικούς παραγωγούς της γνώσης και τη μάθηση ως προϊόν μιας κοινωνικής διαδικασίας «διαπραγμάτευσης» της (Jonassen 1999). Μια σημαντική εφαρμογή του Web 2.0 είναι τα ιστολόγια (blogs), τα οποία σύμφωνα με τους Deng & Yuen (2010: 442) επιτελούν δυο βασικές παιδαγωγικές λειτουργίες: τη στοχαστική (reflective) και τη διαδραστική (interactive). Σύμφωνα με την πρώτη το ιστολόγιο αποτελεί μια ευέλικτη πλατφόρμα, η οποία δίνει τη δυνατότητα για αυτό-έκφραση και αυτό-στοχασμό μέσα από τη δημόσια έκφραση σκέψεων και συναισθημάτων, αξιοποιώντας την πολυτροπικότητα και τα αυθεντικά πλαίσια επικοινωνίας με πραγματικούς αποδέκτες. Παράλληλα ενισχύουν τον κριτικό στοχασμό (critical reflection) στον γραπτό λόγο τόσο για τους μαθητές όσο και για τους διδάσκοντες. Η διαδραστική λειτουργία των ιστολογίων

αφορά την κοινωνική διάσταση της μάθησης, η οποία επιτυγχάνεται μέσα από τη διασύνδεση των ιστολογίων με άλλα ιστολόγια ή ιστοσελίδες και αντίθετα με τον παραδοσιακό γραπτό λόγο ενισχύουν τη συνεργατική παραγωγή λόγου και τη διάδραση ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές.

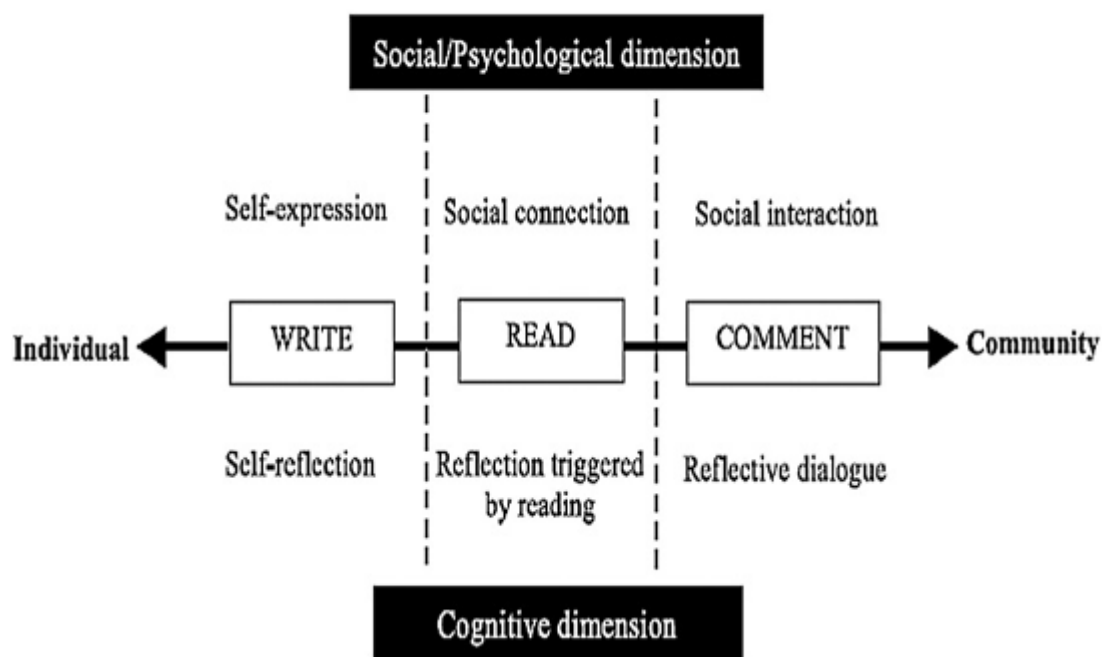
Σύμφωνα με τους Deng & Yuen (2010:449-50) οι τρεις βασικές διαστάσεις της λειτουργίας ενός ιστολογίου – γράψιμο, ανάγνωση και σχολιασμός – αλληλεπιδρούν με την ατομική και κοινωνική διάσταση της έκφρασης, με την έννοια ότι οι ρόλοι του *συγγραφέα*, *αναγνώστη* και *σχολιαστή* εναλλάσσονται καλλιεργώντας κάθε φορά διάφορες δεξιότητες που σχετίζονται με την ανάπτυξη της κριτικής και στοχαστικής ικανότητας σε ένα κοινωνικό και συνεργατικό περιβάλλον μάθησης. Παράλληλα, η διδακτική αξιοποίηση του ιστολογίου μπορεί να ενισχύσει την αυτό-κατευθυνόμενη μάθηση μέσα από την ανάπτυξη γνωστικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων σε ένα πλαίσιο κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Πιο συγκεκριμένα, μπορεί να συμβάλει σύμφωνα με την Robertson (2011: 1631) στο «στοχαστικό γράψιμο» (reflective writing), με τους παρακάτω τρόπους:

- η διαδικασία γραψίματος και σχολιασμού στο ιστολόγιο εμπλέκει τους μαθητές σε μια διαδικασία ανταλλαγής απόψεων σε ένα νοηματοδοτούμενο περιβάλλον·
- η μετασηματιστική δυνατότητα του ιστολογίου παρέχει στους χρήστες μεγάλο βαθμό αυτονομίας και αλληλεπίδρασης με τους άλλους.

Τέλος, κάποια από τα πλεονεκτήματα του ιστολογίου στην εκπαιδευτική διαδικασία αφορούν την αμεσότητα του σχολιασμού και της επικοινωνίας με τον διδάσκοντα και την άμεση επικοινωνία των μελών μιας σχολικής τάξης, γεγονός που το καθιστά ένα πολύτιμο παιδαγωγικό εργαλείο (Macduff 2009: 110). Παράλληλα, το ιστολόγιο μπορεί να καλλιεργήσει στα μέλη την αίσθηση της συμμετοχικότητας σε μια κοινότητα, μέσω της οποίας μπορεί να ενισχυθεί παράλληλα και η «πολιτεΐότητα» (Κουτσογιάννης 2012: 23, 30-31), αφού αναπτύσσεται σταδιακά ο ρόλος του πολίτη που λειτουργεί σε ένα δημοκρατικό πλαίσιο ανταλλαγής απόψεων (Macduff 2009:

111). Το παρακάτω σχήμα (Deng & Yuen 2010) αποτυπώνει τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της διδακτικής αξιοποίησης του ιστολογίου που αναλύθηκε παραπάνω και αποτελεί βάση του θεωρητικού πλαισίου του συγκεκριμένου διδακτικού σεναρίου:

L. Deng, A.H.K. Yuen / *Computers & Education* 56 (2011) 441–451

»

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Σύμφωνα με τη δημιουργό του σεναρίου, «αναμένεται οι μαθητές:

- Να εκφράσουν τις στάσεις και τις αντιλήψεις τους για ένα οξύ κοινωνικό ζήτημα του καιρού μας, όπως ο ρατσισμός και να αναστοχαστούν πάνω σε αυτές.
- Να εκτιμήσουν τη σημασία των ιστολογίων για την έκφραση ελεύθερης γνώμης και για τη συμμετοχή του πολίτη σε καίρια κοινωνικά ζητήματα του

καιρού μας.

- Να έρθουν σε επαφή με διαφορετικές στάσεις, αξίες και πεποιθήσεις των συμμαθητών τους, όπως αυτές διατυπώνονται μέσα από εργαλεία κοινωνικής δικτύωσης, όπως τα ιστολόγια.
- Να αντιληφθούν τη σημασία του ιστολογίου στη δημιουργία ευρύτερων κοινοτήτων διαμόρφωσης της κοινής γνώμης.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Αναμένεται οι μαθητές:

- Να αξιοποιήσουν όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης (π.χ λεξιλόγιο, σύνταξη, σημασιολογία), προκειμένου να συγγράψουν ένα κείμενο, μια ανάρτηση σε ιστολόγιο.

Γραμματισμοί

Γλωσσικός - Κλασικός γραμματισμός

- Να γίνουν αναγνώστες και συγγραφείς κειμένων λαμβάνοντας θέση για καίρια ζητήματα της εποχής μας.

Νέοι γραμματισμοί

Αναμένεται οι μαθητές:

- Να αποδομούν, να αξιολογούν και να δημιουργούν ιστολόγια, τα οποία αποτελούν βασικό συστατικό γνώρισμα του νέου ψηφιακού γραμματισμού.
- Να μπορούν να συντάσσουν μια ανάρτηση σε ιστολόγιο, αλλά και να σχολιάζουν αναρτήσεις.
- Να αξιοποιούν την πολυτροπικότητα στη σύνταξη κειμένων.

Κριτικός γραμματισμός

- Να αντιληφθούν ότι η γλώσσα δεν είναι ένας ουδέτερος κώδικας, αλλά παράγεται μέσα σε συγκεκριμένα κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια, που συνδέονται με ζητήματα του καιρού μας.
- Να μάθουν να εντοπίζουν τον δημιουργό ενός κειμένου, το περιεχόμενο και

το μήνυμα που μεταφέρει, τα χαρακτηριστικά της μορφής και της δομής του, και το πώς επηρεάζει η νέα ψηφιακή κειμενική πραγματικότητα όλα τα παραπάνω.

- Να εμβαθύνουν σε σκέψεις, απόψεις και συναισθήματα που εκφράζονται γλωσσικά σε ψηφιακά περιβάλλοντα, όπως τα ιστολόγια».

Διδακτικές πρακτικές

Η μέθοδος διδασκαλίας είναι μαθητοκεντρική και ομαδοσυνεργατική που ανταποκρίνεται στον βασικό σκοπό διδασκαλίας του μαθήματος, καθώς επιτρέπει την ενεργητική συμμετοχή του μαθητή στις διδακτικές διαδικασίες. Κατά τη διάρκεια των γραπτών δραστηριοτήτων δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να συζητήσουν, ενώ επίσης μετά από συνεργασία αλληλοαξιολογούνται. Η μάθηση επιτελείται ως διαδικασία δημιουργίας νοήματος στα πλαίσια της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Η γνώση ανακαλύπτεται και κατακτάται από τον μαθητή και οδηγείται μέσα από ποικίλες πηγές πληροφόρησης. Η διαδικασία μάθησης στηρίζεται στην κοινωνική αλληλεπίδραση και συνεργασία. Αναλυτικά περιγράφονται στο μέρος Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η διδασκαλία θεμάτων που σχετίζονται με τον ρατσισμό, όπως προβλέπεται στις Οδηγίες για τη διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων Ημερήσιου και Εσπερινού Γυμνασίου για το σχ. έτος 2014-2015. (Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 50/04-08-2014 Δ.Σ).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Συνδέεται με την 3η Ενότητα του σχολικού εγχειριδίου της Γ' Γυμνασίου «Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί», αλλά κινείται κυρίως στον χώρο του μη

τυπικού γραμματισμού.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Σύμφωνα με τη συντάκτρια, «το παρόν σενάριο κινείται στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ ως νέας κειμενικής πραγματικότητας στη διδακτική διαδικασία του σχολείου. Η δημιουργία ενός ιστολογίου και η συγγραφή αναρτήσεων εξυπηρετούν αυτήν την προοπτική. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ καθίσταται, έτσι, ουσιαστική και συμπεριλαμβάνει τόσο τη συγγραφή όσο και την ανάγνωση και τη νοηματοδότηση των κειμένων που παράγονται και αναρτώνται στα ιστολόγια. Οι ΤΠΕ μετατρέπονται, συνεπώς, από ένα εργαλείο βελτίωσης και «εκσυγχρονισμού» της διδασκαλίας σε μέσο ανάγνωσης της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας, αλλά και, πολύ περισσότερο, ενεργούς συμμετοχής των μαθητών σε αυτήν». Οι ΤΠΕ αξιοποιούνται ως μέσα πρακτικής γραμματισμού.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α΄ φάση (2 ώρες)

Αρχικά, κατά το πρώτο διδακτικό δίωρο στην τάξη στην οποία υπήρχε και διαδραστικός πίνακας έγινε συζήτηση για ζητήματα διακρίσεων και έλλειψης ανοχής σε βάρος του «διαφορετικού», του «ξένου», με αφορμή το περιεχόμενο των [εισαγωγικών κειμένων της ενότητας](#) του σχολικού εγχειριδίου, αλλά και τη διασαφήνιση των όρων του [λεξιλογίου](#) σχετικά με την ισότητα και τη διαφορά (Γ2). Εντοπίστηκαν οι ποικίλες μορφές του «ξένου» και οι μαθητές έδωσαν προφορικά παραδείγματα μέσα από τις παρατηρήσεις, τα βιώματα, τα αναγνώσματά τους αλλά και όσα είχαν συζητήσει στο μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής στην ενότητα για τα [Κοινωνικά Προβλήματα](#). Πριν το τέλος της εισαγωγής παρουσιάστηκε στον διαδραστικό πίνακα επιπρόσθετο για το θέμα υλικό από το [ιστολόγιο για τον ρατσισμό του ΓΕΛ Νέας Αλικαρνασσού](#). Η παρουσίαση αυτή ήταν το πρώτο έναυσμα για συζήτηση σχετικά με τη λειτουργία και τον ρόλο των ιστολογίων. Επικεντρωθήκαμε στις αναρτήσεις του ιστολογίου που σχετίζονται με

τον ρατσισμό και έχουν τίτλο «Ένα διαφορετικό μάθημα», «(ΔΕΝ;) Είμαι ρατσιστής» και «Ρατσισμός ή απλώς άγνοια». Οι μαθητές συζήτησαν για τα θέματα που θίγονται στις συγκεκριμένες αναρτήσεις σχετικά με τον ρατσισμό.

Β' φάση (4ώρες)

Ακολούθως, στο εργαστήριο υπολογιστών οι μαθητές σε ομάδες των τριών κλήθηκαν να διερευνήσουν τα βασικά δομικά στοιχεία ενός ιστολογίου και να εντοπίσουν και σχολιάσουν το περιεχόμενο μίας τουλάχιστον ανάρτησης από το ιστολόγιο για τον ρατσισμό του ΓΕΛ Νέας Αλικαρνασσού. Τις παρατηρήσεις τους κατέγραψαν στο τετράδιό τους.

Αρχικά κλήθηκαν να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά του ιστολογίου με την υποστήριξη της διδάσκουσας σύμφωνα με το [φύλλο εργασίας 1](#) (στο ΣΤ), κοινό για όλες τις ομάδες. Παρατήρησαν και άλλα ιστολόγια εκπαιδευτικά όπως το <http://3gymnasio-toumpas-thessalonikis.blogspot.gr/> του 3^{ου} Γυμνασίου Τούμπας, το <http://opiokalosomathitis-mm.blogspot.gr/> του 7^{ου} Γυμνασίου Ρόδου, του 4^{ου} Γυμνασίου Ρόδου <http://www.ergasiesfilologikvn.blogspot.gr/> και εντόπισαν τα χαρακτηριστικά του ιστολογίου με βάση διάφορες παραμέτρους όπως ο τίτλος, η δυνατότητα αναζήτησης, η δυνατότητα πλοήγησης στο αρχείο του ιστολογίου, οι ετικέτες, η σύνδεση με άλλες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης και η διάδραση με τον αναγνώστη.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι μαθητές αυτοί δεν είχαν ξανασχοληθεί με τη δημιουργία και αναρτήσεις σε ιστολόγιο, παρά το ότι το σχολείο διαθέτει ένα. Χρειάστηκε μεγάλη υποστήριξη από τη διδάσκουσα για να αποσαφηνιστούν τα χαρακτηριστικά των ιστολογίων και να διαφανούν οι ποικίλες χρήσεις τους. Στη συνέχεια επικεντρωθήκαμε στην αποδόμηση των αναρτήσεων, με στόχο να αναδειχτούν μέσα από την κριτική επεξεργασία τους όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται, έτσι ώστε οι μαθητές να προχωρήσουν σε επόμενη φάση στη δημιουργία των δικών τους αναρτήσεων. Η αποδόμηση έγινε με διαλογική μορφή

στην ολομέλεια και τη βοήθεια του διδάσκουσας, για να εξασφαλίζεται η συνεχής ανατροφοδότηση της παραπάνω διαδικασίας. Ακολουθήθηκαν οι παρακάτω άξονες διερεύνησης με σκοπό να αναδειχθεί η ανάρτηση ως ξεχωριστό ψηφιακό κειμενικό είδος που περιγράφονται και ως φύλλο εργασίας 2 (ΣΤ), κοινό για όλες τις ομάδες:

- *Ποιος είναι ο δημιουργός της ανάρτησης;*
- *Ποιο είναι το περιεχόμενο μιας ανάρτησης; Που απευθύνεται; Τι μήνυμα μεταφέρει σε σχέση με το κεντρικό θέμα του ιστολογίου;*
- *Ποια είναι τα χαρακτηριστικά μιας ανάρτησης; Με το ερώτημα αυτό διερευνήσαμε την πολυτροπικότητα μιας ανάρτησης, δηλαδή το ότι αποτελείται τόσο από γραπτό λόγο, όσο και από άλλους τρόπους επικοινωνίας, όπως ήχους, εικόνες βίντεο και το συνδυασμό τους. Έγινε επίσης αναφορά και στη χρήση γραμματοσειρών και συμβόλων, που αξιοποιούνται από τους χρήστες στο συγκεκριμένο, κάθε φορά, ψηφιακό περιβάλλον για την παραγωγή γραπτού λόγου.*
- *Πρόκειται για πρωτότυπη ανάρτηση ή για αναπαραγωγή ψηφιακού υλικού; Πώς μπορούμε να το καταλάβουμε αυτό;*

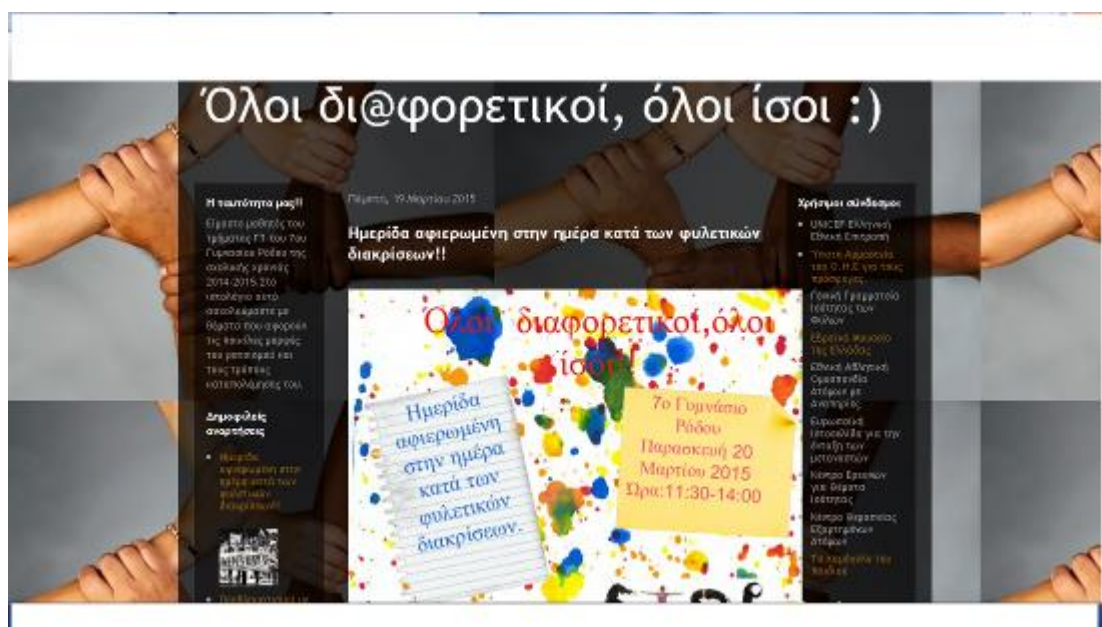
Τα ερωτήματα αυτά αποτέλεσαν έμμεση παρότρυνση προς τους μαθητές να ελέγχουν τις αναρτήσεις άλλων χρηστών του διαδικτύου και να καταθέτουν τις πηγές των δικών τους αναρτήσεων. Μετά την ολοκλήρωση της αποδόμησης τα αποτελέσματα συζητήθηκαν στην τάξη με σκοπό να υπάρξει ανατροφοδότηση για το τι είναι ιστολόγιο και ποιο είναι το περιεχόμενό του. Κατόπιν κατέθεσαν απόψεις για τη βελτίωση των ιστολογίων που αποδόμησαν, προκειμένου να εισαχθούν σταδιακά στη λογική της κατασκευής ενός ιστολογίου με βάση τα δικά τους κριτήρια.

Γ' φάση (4 ώρες)

Ακολούθως, προχώρησαν στη δημιουργία του δικού τους ιστολογίου με θέμα τον ρατσισμό. Ως πάροχος επελέγη η google (Blogger). Με τη βοήθεια της διδάσκουσας, τέσσερις μαθητές που προέρχονταν από διαφορετικές ομάδες με ευχέρεια στη χρήση

Η/Υ έστησαν το ιστολόγιο προβάλλοντας τα στάδια δημιουργίας του στην οθόνη, ενώ δέχονταν παρατηρήσεις για τη βελτίωσή του από τους υπόλοιπους μαθητές. Συνδιαχειριστές ορίστηκαν τρεις μαθητές. Τη συζήτηση φρόντισε να ανατροφοδοτεί η διδάσκουσα προς την κατεύθυνση της διερεύνησης του είδους με κριτική ματιά. Η διεύθυνση του είναι: <http://7ogym.blogspot.gr/>. Ως τίτλος του ιστολογίου επελέγη ο τίτλος της ενότητας του σχολικού βιβλίου: *Όλοι ίσοι, όλοι διαφορετικοί*. Η δημιουργία των *χρήσιμων συνδέσμων* έγινε στην ολομέλεια μετά από συστηματική ενασχόληση με την αξιολόγηση ιστοσελίδων.

Στη συνέχεια οι μαθητές σε ομάδες προχώρησαν στην προετοιμασία *αναρτήσεων* σύμφωνα με το [φύλλο εργασίας 3](#), κοινό για όλες τις ομάδες. Η φάση αυτή της παραγωγής πολυτροπικού λόγου αποδείχθηκε αρκετά απαιτητική. Οι ομάδες χρειάστηκαν αρκετή υποστήριξη. Δόθηκε η οδηγία να επιλεγεί για ανάρτηση ένα θέμα από την επικαιρότητα για το οποίο θα έπρεπε να εκφραστεί μία θέση από τους συντάκτες, ένα προσωπικό σχόλιο. Το ποίημα του Αζίζ Νεζίν «Σώπα μη μιλάς» από το ιστολόγιο του [ΓΕΛ της Νέας Αλικαρνασσού](#) που καλεί τους αποδέκτες του να εκφράσουν τις απόψεις τους ελεύθερα θα πρέπει να τους καθοδηγεί. Κατά τη σύνταξη

του κειμένου θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες που διέπουν τη λειτουργία των παραγράφων (θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, κατακλείδα, συνοχή, συνεκτικότητα), αλλά κυρίως να ληφθεί υπόψη ο αποδέκτης, ο αναγνώστης. Επίσης, δόθηκε οδηγία το κείμενο να συνδυαστεί με μια εικόνα αντιπροσωπευτική του περιεχομένου της. Όλες οι ομάδες εργάστηκαν, χωρίς όμως να καταφέρουν ένα άρτιο αποτέλεσμα για να γίνει ανάρτηση στο ιστολόγιο. Γι' αυτό, μετά από συζήτηση μεταξύ των μαθητών και μια πρώτη αξιολόγηση των κειμένων τους, επελέγη η ακόλουθη για να αναρτηθεί. Η ανάρτηση είχε τον τίτλο: Προβληματισμοί με αφορμή την Ημέρα της Γυναίκας...

«Προβληματισμοί με αφορμή την Ημέρα της Γυναίκας...

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 8 Μαρτίου, σε ανάμνηση μιας μεγάλης εκδήλωσης διαμαρτυρίας που έγινε στις 8 Μαρτίου του 1857 από εργάτριες κλωστοϋφαντουργίας στη Νέα Υόρκη, οι οποίες ζητούσαν καλύτερες συνθήκες εργασίας. Η πρώτη Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας γιορτάστηκε το 1909 με πρωτοβουλία του Σοσιαλιστικού Κόμματος των ΗΠΑ και υιοθετήθηκε δύο χρόνια αργότερα από τη Σοσιαλιστική Διεθνή.

Παλαιότερα οι γυναίκες δεν απολάμβαναν τα δικαιώματα εκπαίδευσης, εργασίας και της συμμετοχής στην κοινωνική και πολιτική ζωή. Στις μέρες μας όμως, η γυναίκα έχει αποκτήσει πρόσβαση σε όλους αυτούς τους τομείς. Όμως ακόμα δεν μπορεί να θεωρηθεί ίση απέναντι στον άνδρα. Μέχρι και σήμερα παρατηρούνται διακρίσεις σε βάρος των γυναικών σε αρκετές χώρες του κόσμου.

Για παράδειγμα στη 17χρονη Γιουσαφζάι Μαλάλα από το Πακιστάν απονεμέθηκε το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης 2014 "για τη μάχη" της κατά της καταπίεσης των παιδιών και των νέων και υπέρ του δικαιώματος όλων των παιδιών στην εκπαίδευση. Η Γιουσαφζάι δέχθηκε επίθεση το 2012 σ' ένα σχολικό λεωφορείο στην κοιλάδα Σουάτ από ένοπλους μασκοφόρους ως τιμωρία για ένα μπλογκ που είχε αρχίσει να γράφει όταν ήταν 11 ετών για την υπηρεσία του BBC στα ουρντού, καταφερόμενη εναντίον των προσπαθειών των Ταλιμπάν να αποκλείσουν τις γυναίκες από την εκπαίδευση. Επίσης κατάπληξη μας προκάλεσε ακόμα μία πρόσφατη είδηση σύμφωνα με την οποία Ισλαμιστής πνευματικός ηγέτης απαίτησε από γυναίκα δημοσιογράφο να μην ασκεί τα καθήκοντα της ...εξ' αιτίας του φύλου της!

Και στον δυτικό κόσμο όμως υπάρχουν παραδείγματα κακοποίησης γυναικών. Για παράδειγμα το trafficking εμπορία γυναικών για σεξουαλική εκμετάλλευση. Πιστεύουμε ότι οι γυναίκες πρέπει να έχουν ίσα δικαιώματα με τους άνδρες(π.χ στην εκπαίδευση, στην εργασία, στην κοινωνική ζωή κλπ.). Πρέπει οπωσδήποτε να αλλάξει η νοοτροπία των ανθρώπων γύρω μας».

Ακόμα, με αφορμή την ημέρα κατά των φυλετικών διακρίσεων (21 Μαρτίου) οι μαθητές ανάρτησαν στο ιστολόγιο αφίσα διαφημιστική της εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στο σχολείο στις 20 Μαρτίου. Η διαδραστική ψηφιακή αφίσα δημιουργήθηκε με το λογισμικό glogster.edu στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://loukiaorfanou.edu.glogster.com/anti-racism/> και <http://loukiaorfanou.edu.glogster.com/glog-from-gr-mar-19-2015-9864/>.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κατά την εκδήλωση αυτή στην οποία παρουσιάστηκε και το ιστολόγιο κλήθηκαν όσοι επιθυμούν από την εκπαιδευτική κοινότητα να το εμπλουτίσουν με ανάλογα θέματα την επόμενη χρονιά. (<http://www.unhcr.gr/1againstracism/oli-diaforetiki-oli-isi>, <http://www.rodiki.gr/article/306373/oli-diaforetiko-oli-iso>). Αναμένεται λοιπόν το ιστολόγιό μας να δώσει βήμα σε όλους όσοι επιθυμούν από τη σχολική μας κοινότητα να προβάλουν θέματα ρατσισμού είτε με τη μορφή αναρτήσεων είτε με τη μορφή σχολίων. Δυστυχώς ο χρόνος δεν ήταν επαρκής για τη δημιουργία και άλλων αναρτήσεων και για τον σχολιασμό τους από τους μαθητές.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Παρατηρήστε τα ακόλουθα ιστολόγια: <http://3gymnasio-toumpas-thessalonikis.blogspot.gr/> του 3^{ου} Γυμνασίου Τούμπας, <http://opiokalosomathitis-mm.blogspot.gr/> του 7^{ου} Γυμνασίου Ρόδου, του 4^{ου} Γυμνασίου Ρόδου <http://www.ergasiesfilologikvn.blogspot.gr/> και του ΓΕΛ Ν. Αλικαρνασσού http://gela-sundays.blogspot.gr/2012_04_01_archive.html

Απαντήστε τώρα στα εξής:

Ποιος/οι είναι οι συντάκτες του/των ιστολογίου/ων ;

.....

Παρατηρήστε τα δομικά τους στοιχεία . Καταγράψτε τι περιλαμβάνεται σ' αυτά.

Τίτλος:.....

Κυρίως μέρος αναρτήσεων:.....

Ποιο το κύριο χαρακτηριστικό κάθε ανάρτησης;

.....

Πλάγια στήλη (μπάρα):

.....

Τι περιλαμβάνει η πλάγια στήλη; Σε τι χρησιμεύει;

.....

Τι είναι οι ετικέτες(tags); Πώς φαντάζεστε ότι μπορούν να αξιοποιηθούν από τον αναγνώστη;

.....

Ποιες δυνατότητες παρέχονται στον αναγνώστη για επικοινωνία και σχολιασμό;

.....
Δώστε τώρα έναν ορισμό .Τι είναι τα ιστολόγια;

.....
Πώς φαντάζεστε ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εσάς;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

Ποιος είναι ο δημιουργός της ανάρτησης;

Ποιο είναι το περιεχόμενο μιας ανάρτησης; Πού απευθύνεται; Τι μήνυμα μεταφέρει σε σχέση με το κεντρικό θέμα του ιστολογίου;

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά μιας ανάρτησης;

Παρατηρήστε μια ανάρτηση. Πρόκειται για πρωτότυπη ανάρτηση ή για αναπαραγωγή ψηφιακού υλικού; Πώς μπορούμε να το καταλάβουμε αυτό;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

Ας δημιουργήσουμε ένα ιστολόγιο με θέμα τις σύγχρονες μορφές ρατσισμού και τις επιπτώσεις τους στην κοινωνία.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στα παραδειγματικά ιστολόγια δημιουργήστε μια ανάρτηση που θα προορίζεται για το ιστολόγιο του ρατσισμού που κατασκευάσατε. Η ανάρτηση αυτή θα περιλαμβάνει τις απόψεις σας για ένα ζήτημα της επιλογής σας, που θα σχετίζεται με το μείζον αυτό θέμα. Μπορείτε να αξιοποιήσετε και δικά σας βιώματα.

Να λάβετε υπόψη σας ιδιαίτερα:

- σε ποιον απευθύνεστε,
- το μήνυμα που θέλετε να μεταφέρετε,

- τη μορφή, τη δομή, και το περιεχόμενο της ανάρτησης σε σχέση με το θέμα του ιστολογίου,
- τα πολυτροπικά χαρακτηριστικά της ανάρτησης. Το κείμενο σας, δηλαδή, μπορεί να εμπλουτιστεί με εικόνες, ήχους και βίντεο σχετικά με το ρατσισμό, που μπορείτε να εντοπίσετε και στο διαδίκτυο.

Αφού ολοκληρώσετε την ανάρτηση σας, σχολιάστε τις αναρτήσεις των υπόλοιπων ομάδων και τα θέματα που θίγονται μέσα από αυτές.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο αυτό ανήκει κυρίως στην μη τυπική εκπαίδευση. Το ιστολόγιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταγραφή εξέλιξης του ιστορικού ενός σχεδίου ερευνητικής εργασίας, για τη δημιουργία σχολικής εφημερίδας.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο αυτό ανήκει κυρίως στην μη τυπική εκπαίδευση. Ωστόσο με έναν καλό σχεδιασμό από την αρχή της χρονιάς θα μπορούσε να εκτυλίσσεται παράλληλα με την τυπική διδακτέα ύλη χρησιμεύοντας ως ένα αντιρατσιστικό βήμα όχι μόνο για ένα τμήμα αλλά και για όλο το σχολείο προσφέροντας στους μαθητές σημαντικές γνώσεις για τη γλώσσα αλλά και για τον κόσμο.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Deng, L., & Yuen, A. H. K. 2011. Towards a framework for educational affordances of blogs. *Computers & Education*, 56(2), 441-451.
- Jonassen, D. 1999. Designing constructivist learning environments. In C. M. Reigeluth (Ed.), *Instructional-design theories and models: A new paradigm of instructional theory* (pp. 215–239). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Κουτσογιάννης, Δ. & Αλεξίου, Μ. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Μελέτη στο πλαίσιο της Δράσης 62 (Π.3.1.3). Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση: <http://www.greeklanguage.gr/aboutdigitalschool>
- Macduff, I. 2009. Using Blogs as a Teaching Tool in Negotiation. *Negotiation Journal*, 25(1), 107-124.

Robertson, J. 2011. The educational affordances of blogs for self-directed learning.
Computers & Education, 57(2), 1628-1644.